

NAUJIENLAIŠKIS

2021 m. I pusmetis

Kontracepcijos prieinamumo atlaso apžvalga

Kovo mėn. Asociacija susipažino su kasmet Europos parlamentarų forumo dėl seksualinių reprodukcinų teisių leidžiamo Kontracepcijos prieinamumo atlaso duomenimis ir parengė apžvalgą. 2020 m. Lietuva užėmė 38 vietą (iš 46 šalių) ir buvo priskirta blogą kontracepcijos prieinamumą turinčių šalių grupei. Tokį įvertinimą lėmė tai, kad Lietuvoje nėra kontraceptinių priemonių kompensavimo sistemos, įskaitant pažeidžiamoms gyventojų grupėms ir jaunimui iki 19 m., nėra valstybinių interneto tinklapių apie kontraceptines priemones, vidutiniškai įvertintos konsultacinės šeimos planavimo paslaugos.

Nuoroda į apžvalgą: <http://tavogyvenimas.lt/kontracepcijos-prieinamumo-atlaso-2020-apzvalga/>

Šaltinis: <https://www.epfweb.org>

Moterų teisė į mokslo pažangą - medikamentinis nėštumo nutraukimas Lietuvoje

Medikamentinis nėštumo nutraukimas jau dešimtmečius yra prieinamas daugelyje ES valstybių narių, tačiau Lietuvoje jis iki šiol yra neįteisintas. Medikamentinis nėštumo nutraukimas yra laikomas saugesniu nėštumo nutraukimo metodu nei chirurginis nėštumo nutraukimas. Tai, kad Lietuvoje jis iki šiol nėra įteisintas, yra moterų žmogaus teisės į mokslo pažangą pažeidimas.

Asociacija, siekdama sužinoti visuomenės nuomonę apie medikamentinio nėštumo nutraukimo įteisinimą Lietuvoje, vasario – kovo mėn. atliko apklausą „Ar Lietuvoje reikėtų įteisinti medikamentinį nėštumo nutraukimą?“. Į klausimus atsakė 527 respondentai, kurių daugumą, 90 proc., sudarė moterys. 92 proc. respondentų teigė, kad reikia įteisinti medikamentinį nėštumo nutraukimą Lietuvoje.

Vasario - kovo mėn. Asociacija siekdama medikamentinio nėštumo nutraukimo įteisinimo Lietuvoje, parengė kreipimąsi į sveikatos apsaugos ministrą Arūną Dulkę, Ministrę Pirmininkę Ingridą Šimonytę, Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę – Nielsen ir LR Prezidentą Gitaną Nausėdą. Kreipimąsi pasirašė 23 organizacijos ir 725 fiziniai asmenys. Kovo 8 d. kreipimasis su visais parašais išsiųstas Sveikatos apsaugos ministerijai, Vyriausybei, Seimui ir Prezidentūrai.

Kovo 10 d. LR Seime vyko Seimo narės Morganos Danielės spaudos konferencija „Moterų teisė į mokslo pažangą - medikamentinis nėštumo nutraukimas Lietuvoje“, skirta supažindinti visuomenę ir žiniasklaidą su medikamentiniu nėštumo nutraukimu ir Asociacijos iniciatyva Lietuvoje įteisinti medikamentinį nėštumo nutraukimą. Spaudos konferencijoje dalyvavo Asociacijos direktorė Esmeralda Kuliešytė, moterų nevyriausybinių organizacijų tinklo „ReGina“ atstovė dr. Margarita Jankauskaitė, specializuoto kompleksinės pagalbos centro „Vilniaus moterų namai“ direktorė Lilija Henrika Vasiliauskė ir Vilniaus universiteto Santaros klinikos gyd. ginekologas dr. Vytautas Klimas.

Įrašas Seimo YouTube kanale - <https://www.youtube.com/watch?v=Gn9hN8C8t4c&t=1s>

Šaltinis: Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacija

Dėl medikamentinio nėštumo nutraukimo įteisinimo kovo 12 d. Asociacijos direktorė dalyvavo susitikime su SAM viceministre Danguole Jankauskiene, padalinių vadovais. Susitikime taip pat dalyvavo Lietuvos akušerių ginekologų draugijos pirmininkė prof. Diana Ramašauskaitė. Susitikimo metu buvo aptartas medikamentinio nėštumo įteisinimo Lietuvoje klausimas ir pavesta Lietuvos akušerių ginekologų draugijai parengti medikamentinio nėštumo nutraukimo tvarką

Krizinio nėštumo centrų veikla

Socialinės dokumentikos komanda „Spalvos“ atliko tyrimą apie Vilniaus krizinio nėštumo centro komunikaciją su norinčiomis nutraukti nėštumą moterimis. Tyrimas atskleidė moterų reprodukcinį teisių pažeidimus. Balandžio 1 d. Asociacija surengė diskusiją „Ar neplanuotas nėštumas yra krizinis nėštumas?“. Diskusijoje dalyvavo feministė psichologė Zuzana Vasiliauskaitė ir psichologė bei socialinių mokslų daktarė Juliana Lozovska. Diskusiją moderavo Asociacijos direktorė Esmeralda Kuliešytė. Aiškintasi, kas yra krizinis nėštumas, kodėl vyksta netinkamas psichologinis konsultavimas Vilniaus krizinio nėštumo centre, ar tikrai moterys yra bejėgės pačios nuspręsti, kas joms tinkamiausia ir kaip reikėtų vertinti plintančią krizinio nėštumo centrų praktiką.

Nuoroda į diskusiją: <https://www.youtube.com/watch?v=LmYwBn2cYAs>

Balandžio mėn. Asociacija parengė straipsnį apie krizinio nėštumo centrų veiklą nacionaliniu ir pasauliniu mastu, pateikdama informaciją apie krizinio nėštumo centrų ištakas, etikos principams nusizengiančią krizinio nėštumo centrų praktiką JAV, Vilniuje veikiančią vienintelę Lietuvoje krizinio nėštumo centrą ir jo neetišką praktiką, stengiantis įkalbėti moteris gimdyti, kai jos kreipiasi dėl nėštumo nutraukimo.

Nuoroda į straipsnį: <http://tavogyvenimas.lt/del-krizinio-nesumo-centru-veiklos/>

Lytinių reprodukcinę teisių pažeidimai Lenkijoje

Vasario mėn. Asociacija, su nerimu stebėdama situaciją Lenkijoje, kai moterims buvo uždrausta nutraukti nėštumą esant vaisiaus apsigimimui ar sutrikusiai raidai, kartu su kitomis moterų organizacijomis Lietuvoje pasirašė Lietuvos žaliųjų partijos inicijuotą kreipimąsi dėl reprodukcinės sveikatos paslaugų – vaisiaus patologijos nustatymo ir nėštumo nutraukimo dėl vaisiaus patologijos – teikimo Lietuvoje Lenkijos pilietėms. Kreipimasis LR Vyriausybei buvo išsiųstas 2021 m. vasario 10 d. <http://tavogyvenimas.lt/lietuvos-zaliuju-partijos-kreipimasis-i-lr-vyriausybe-del-pagalbos-lenkijos-moterims/>. LR Vyriausybė atsakė, kad Lenkijos pilietėms nemokamos nėštumo nutraukimo paslaugos neužtikrins.

Lenkijos moterų organizacijai paprašius, gegužės mėn. Asociacija sudarė Lietuvos stacionarų, teikiančių nėštumo nutraukimo paslaugą sąrašą. Taip pat laišku užklausė Sveikatos apsaugos ministeriją ir Vilniaus gimdymo namų administraciją dėl galimo nėštumo nutraukimo tvarkos Lenkijos moterims. Sveikatos apsaugos ministerija atsakė, kad nedraustoms Lietuvoje užsienio pilietėms už aborto paslaugą reikia mokėti pagal nustatytus stacionarų įkainius. Vilniaus m. Gimdymo namai į užklausą neatsakė.

Šaltinis: <http://www.wilnoteka.lt>

Reaguojant į Lenkijos Respublikos Konstitucinio Tribunolo sprendimą uždrausti abortą vaisiaus patologijos atvejais, sausio 28 d. vyko Žaliųjų partijos organizuotas renginys „Palaikau Lenkijos moterų teisę spręsti pačioms“. Šiame renginyje dalyvavo Asociacijos direktorė Esmeralda Kuliešytė ir Žaliųjų partijos narys prof. Vytautas Nekrošius. Renginio metu kalbėta apie Lenkijos Respublikos Vyriausybės priimtą nutarimą dėl nėštumo nutraukimo esant vaisiaus patologijai ir Lenkijos moterų lytinių reprodukcinę teisių situaciją.

Visuomenės švietimas ir įtraukimas į reprodukcinę teisių sklaidą bei įgyvendinimą

Siekdami atkreipti visuomenės dėmesį į lyčių lygybės problematiką ir feminizmą, Asociacijos savanoriai klausė vilniečių, ką jiems reiškia feminizmas. Vasario mėn. Asociacija publikavo filmuką „Ką jums reiškia feminizmas?“. Filmukas atskleidė visuomenės narių požiūrį į feminizmą, lyčių lygybę, jos reikšmę. Tikrąją feminizmo reikšmę filmuko pabaigoje pažymėjo VU prof. Marija Aušrinė Pavilionienė.

Nuoroda į filmuką:

<https://www.youtube.com/watch?v=msSHX02iSOU>

Šaltinis: Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacija

Kovo mėn. Asociacija publikavo atmintinę mergaitėms ir moterims „Ką reikia žinoti apie savo lytinę reprodukcinę sveikatą ir kaip ją išsaugoti“. Atkreiptas dėmesys į svarbiausius moters gyvenimo etapus ir lytinę reprodukcinę sveikatą – lytinį brendimą, lytinių santykių pradžią, šeimos kūrimą, nėštumą ir gimdymą. Pateiktos rekomendacijos. Atmintinė patalpinta Asociacijos Facebook paskyroje balandžio 7 d. Pasaulinės sveikatos dienos proga, siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į moterų lytinę reprodukcinę sveikatą ir teises.

Nuoroda į atmintinę:

<https://www.youtube.com/watch?v=0tLQdQUt0Ok>

Šaltinis: Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacija

Atkreipdamas dėmesį į moterų reprodukcinę teisių pažeidimus Lenkijoje, kovo 4 d. Moterų teisių judėjimas Lietuvoje surengė diskusiją „Nėštumo nutraukimas ir aplinkos daroma įtaka moters savijautai“. Joje dalyvavo Asociacijos direktorė Esmeralda Kuliešytė ir Vilniaus moterų namų valdybos narė psichologė Zuzana Vasiliauskaitė. Pokalbis atskleidė nėštumo nutraukimo problemas – blogesnę prieinamumą, medikų atkalbinėjimą nuo nėštumo nutraukimo, mitus apie nėštumo nutraukimą.

Nuoroda į diskusiją:

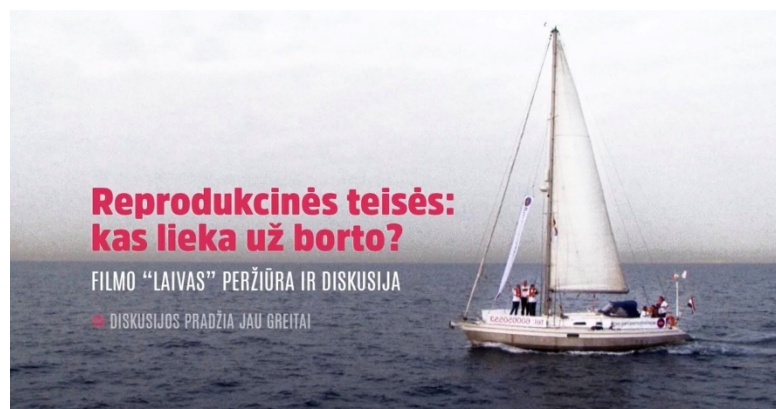
<https://www.youtube.com/watch?v=K4b59tVL3UI>

Šaltinis: <https://manoteises.lt>

Reprodukcinę teisių Lietuvoje problemos, medikamentinis nėštumo nutraukimas ir jo įteisavimo būtinybė buvo aptarta kovo 12 d. „Nepatogaus kino“ renginyje. Filmo „Laivas“ peržiūroje ir diskusijoje dalyvavo Seimo narė Morgana Danielė, Asociacijos direktorė Esmeralda Kuliešytė, gydytoja ginekologė, iniciatyvos „Žemiau bambos“ įkūrėja Aivara Urbutė bei studentės medikės Laura Miškinytė ir Saulė Janušonytė. Diskusiją moderavo žurnalistė Roberta Tracevičiūtė.

Nuoroda į renginį: <https://fb.watch/50RUhniHeh/>

Šaltinis: <https://fb.watch/6MZ8ZxdqK0>

Moterų teisė pasirinkti abortą, nėštumo nutraukimo ribojimas Lenkijoje, žala visuomenei buvo aptarta ir gegužės 13 d. vykusioje diskusijoje „Abortas: moters pasirinkimas ar nusikaltimas?“, kurią organizavo VDU Studentų atstovybė. Diskusiją moderavo Asociacijos darbuotoja Evelina Juchnevičiūtė, dalyvavo organizacijos „Stebėk Teisės“ direktorė Sandra Matoškaitė bei medicinos studentė ir IFMSA - Poland narė Aleksandra Kozera.

Nuoroda į diskusiją: <https://fb.watch/6DP88Cw36F/>

Šaltinis: <https://vdusa.lt>

Padėka iš Taivano

Liepos mėn. su Asociacija susisiekė Taivano gydytoja rezidentė, kuri siekė atsidėkoti už Lietuvos Respublikos Vyriausybės padovanotas 20 tūkst. „AstraZenecos“ vakcinos dozių ir paremti Lietuvos NVO. Asociacija nuoširdžiai dėkoja Taivano gyventojams, kurie paaukojo 3148 Eur.

Šaltinis: <https://www.lrt.lt>